

Nr 406.

Av herr **Åqvist m. fl.**, om avslag å Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till kapitalökning för lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen.

För budgetåret 1933/1934 anvisade 1933 års riksdag under Utgifter för kapitalökning, fonden för förslag till statsverket ett reservationsanslag å 15,000,000 kronor till främjande av bostadsbyggande. Därav hade ett belopp av 5,000,000 kronor beräknats för lån till uppförande av bostadsbyggnader i städer och stadsliknande samhällen. För fullföljande av denna låneverksamhet samt utlämnande jämväl av ombyggnadslån beslöt 1935 års riksdag inrätta en lånefond för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen samt anvisade för budgetåret 1935/1936 såsom kapital för fonden ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor. Beträffande lån ur denna fond av de för innevarande budgetår anvisade medlen har Kungl. Maj:t genom kungörelsen den 28 juni 1935 (nr 436) lämnat närmare föreskrifter. Lån utgår sålunda för främjande av sådant byggnadsföretag, som avser ny- eller ombyggnad i städer eller stadsliknande samhällen av byggnader, huvudsakligen avsedda för bostäder. Med ombyggnad avses sådan ändring och modernisering av byggnad, som ej är att hänföra till löpande underhåll.

I samband med framställning om anvisande av ytterligare kapital för ifrågavarande lånefond har statens byggnadslånebyrå, som handhar byggnads- och låneärenden, framhållit bland annat att tillgången på arbetskraft under år 1935 visat sig stram samt att på vissa håll överskott på bostadsmarknaden förefunnes. Byrån funne sig på skilda grunder icke böra förorda, att medel anvisades till förstärkning av fonden för nybyggnadslån under nästa budgetår. I statsverkspropositionen äskades ej heller anslag för nybyggnadslån. För ombyggnad av äldre bostadsbestånd ansåges emellertid saken ligga till på annat sätt och den rådande goda bostadstillgången uppgavs medverka till att underlätta ett positivt avgörande i önskvärd riktning. Byrån hemställde, att lånefonden för bostadsbyggandet i städer och stadsliknande samhällen måtte för nästa budgetår till beredande av ombyggnadslån förstärkas med samma belopp, som tillförts densamma för innevarande budgetår eller 3,000,000 kronor. Härtill anslöt sig jämväl chefen för socialdepartementet, som under »Utgifter för kapitalökning» äskat motsvarande belopp.

Mot en fortsatt låneverksamhet av här ifrågavarande slag synas oss kunna anföras starkt vägande skäl, och för vår del kunna vi ej biträda

kravet på ytterligare penningmedel för ändamålet. Med hänsyn till den för närvarande rådande goda bostadstillgången anser sig regeringen ej böra under förhandenvarande högkonjunktur på byggnadsmarknaden begära ytterligare medel för kommande budgetår till nybyggnadslån åt stadsfastigheter och jämställda. Av fullkomligt samma grunder synes oss tiden vara inne att taga steget fullt ut och nedlägga låneverksamheten jämväl beträffande ombyggnader. Det är allmänt bekant, att sparbanker och andra penninginstitut ligga med avsevärda penningtillgångar, för vilka de söka placering mot en för närvarande låg ränta. Någon svårighet att för sunda ombyggnadsändamål erhålla lån på rimliga villkor föreligger säkerligen icke. Ytterligare en anledning att ej framtvinga en byggnadsverksamhet utöver det behov, som sålunda kan i vanlig ordning tillgodoses, finna vi i de olägenheter, som kunna förväntas genom ett hopande under en begränsad, kort tid av arbeten, som eljest kunnat stå den för ögonblicket hårt utnyttjade arbetskraften på området till buds under en längre period med måhända därunder inträffande sämre möjligheter till arbete och utkomst. Kort sagt, intet av de skäl, som i statsverkspropositionen anförts, synes kunna motivera ett statsingripande under nuvarande förhållanden. Hela låneverksamheten beträffande bostadsproduktion i städer och stadsliknande samhällen, således även i och för ombyggnad av bostadshus, bör snarast avvecklas under förhandenvarande konjunktur.

Under åberopande av vad vi här ovan anført och med beaktande av vissa av statens byggnadslånebyrå lämnade uppgifter ifråga om läget på bostadsmarknaden och arbetstillgången därstädes, få vi hemställa,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under »Utgifter för kapitalökning» gjorda framställning om beviljande av ytterligare medel för budgetåret 1936/1937 till kapitalökning för lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen.

Stockholm den 23 januari 1936.

Ernst Åqvist.

O. E. Sandberg.

Carl Björling.

G. Malmqvist.

Oscar Osberg.